

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

Postbus 20015
2500 EA Den Haag
070 342 43 44
voorlichting@rekenkamer.nl
www.rekenkamer.nl

datum 18 december 2024
betreft Stichting Edu-V; overleg op grond van Comptabiliteitswet 2016 art. 4.7 lid 4

Geachte mevrouw

Bij uw brief van 8 oktober 2024, kenmerk 47645136, verzoekt u op grond van Comptabiliteitswet 2016 artikel 4.7, lid 4 om overleg over uw voornemen Stichting Edu-V te doen oprichten.

Uit de door u toegezonden stukken maken wij op dat u binnen het programma Digitaal Onderwijs Goed Geregeld! in samenwerking met sectororganisaties PO-, VO- en MBO-raad en de brancheorganisaties van uitgeverijen (GEU), van distributeurs (KBb-E) en van educatieve softwareleveranciers (VDOD) heeft gewerkt aan een afsprakenstelsel voor het goed kunnen laten functioneren van digitale leermiddelen in het Nederlandse onderwijs. Daarvoor is gewerkt aan afspraken tussen onderwijsorganisaties en leveranciers op verschillende gebieden, zoals privacy en informatiebeveiliging. De verdere ontwikkeling en het beheer van deze afspraken zal vanuit het bestaande programma Digitaal Onderwijs Goed Geregeld! overgaan naar de op te richten Stichting Edu-V.

In het kader van deze overlegprocedure hebben wij uw voornemen beschouwd vanuit het perspectief van controle op publieke middelen en de inrichting van verantwoording en toezicht.

Over dit voornemen is op ambtelijk niveau overleg gevoerd met medewerkers van uw ministerie. Op basis van dit overleg en de concept statuten brengen wij enkele inhoudelijke punten onder uw aandacht. Tot slot gaan we kort in op de bevoegdheden van de Algemene Rekenkamer bij Stichting Edu-V.

Inhoudelijke aandachtspunten

Aanscherping doel, taken en governance nodig

Ons inziens heeft uw voorstel op een aantal punten nog verduidelijking. Uit de stukken krijgen wij geen scherp beeld van het beoogde beleidsdoel en hoe de activiteiten en governance van de stichting hieraan bijdragen. Als dit niet voldoende helder is, is het ook niet mogelijk de doelmatige besteding van de subsidie vast te stellen en goed te evalueren of het gekozen arrangement werkt. Een heldere verwoording van de beoogde doelen, de activiteiten van de stichting en de verantwoordelijkheidsverdeling tussen partijen is ook nodig om een afgewogen beoordeling van het voornemen mogelijk te maken door de Staten-Generaal. Wij bevelen u daarom aan om doel, taken en governance van de stichting concreter uit te werken, voordat u het voorstel aan de Staten-Generaal voorlegt.

We lichten dit in de alinea's hieronder nader toe.

Concretisering doel en activiteiten van Stichting Edu-V

Het doel van Stichting Edu-V is in de statuten beschreven als: *'om als betrouwbare regieorganisatie ervoor te zorgen dat onderwijsorganisaties en leveranciers kunnen bouwen en vertrouwen op een infrastructuur van digitale leer- en onderwijsmiddelen die gegevens gestandaardiseerd, veilig en betrouwbaar uitwisselen alsmede al hetgeen met het vorenstaande in de ruimste zin verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn'*. In de statuten staat ook beschreven dat de stichting om dat doel te bereiken onder andere als taak heeft *'richting en sturing geven aan huidige en toekomstige ontwikkel-, implementatie- en beheeractiviteiten.'* Op basis van meegestuurde stukken wordt niet duidelijk wat dit concreet in de praktijk gaat betekenen. Het is van belang dat duidelijk is wanneer dit doel wordt bereikt, wat concreet de activiteiten zijn van de stichting Edu-V en hoe die gaan bijdragen aan het gestelde doel. Daarom adviseren wij u het doel en taken van de stichting te concretiseren en daarnaast te verduidelijken op welke aspecten u wilt gaan evalueren of het doel is behaald en in hoeverre de activiteiten van stichting Edu-V hieraan hebben bijgedragen.

Inrichting governance

In de meegestuurde stukken noemt u de onafhankelijkheid van Stichting Edu-V ten opzichte van zowel veldpartijen als het ministerie van OCW essentieel voor draagvlak en eigenaarschap in het veld. Deze onafhankelijkheid komt tot uitdrukking in de conceptstatuten in de bepaling dat de raad van toezicht en het bestuur zodanig moeten

zijn samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, de bestuurders dan wel de raad van toezicht en welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch kunnen opereren. We constateren dat tegelijkertijd is gezocht naar eigenaarschap van het veld als het gaat om de inhoud van het afsprakenstelsel. Dit krijgt vorm door de instelling van een adviesraad, bestaande uit vertegenwoordigers van onderwijsorganisaties en leveranciers. De adviesraad adviseert over de strategische doorontwikkeling van het Edu-V-afsprakenstelsel en fungeert tevens als klankbordgroep van het bestuur. Voor bepaalde onderwerpen - zoals belangrijke aanpassingen in het Edu-V-afsprakenstelsel - kan het bestuur slechts besluiten na advies van de adviesraad.

In opzet hebben de verschillende organen van Stichting Edu-V duidelijk onderscheiden rollen. We zien echter een mogelijk spanningsveld tussen enerzijds de onafhankelijkheid van de stichting en anderzijds het belang van eigenaarschap van de verschillende veldpartijen (onderwijsorganisaties en leveranciers) ten aanzien van de ontwikkeling van het afsprakenstelsel. In de praktijk zal moeten blijken of de gekozen governance functioneert zoals beoogd. Wij bevelen u daarom aan om bij aanbidding van uw voornemen nader in te gaan op de *checks and balances* rondom de stichting. Wat gebeurt er bijvoorbeeld als partijen er onderling niet uitkomen en wie kan bijsturen als er problemen zijn met het functioneren van de stichting? Ook adviseren wij het functioneren van de gekozen governance mee te nemen als punt van evaluatie.

Overweging rechtspersoon met een wettelijke taak na 2031

In uw brief geeft u aan dat de stichting Edu-V tot en met 2031 wordt gesubsidieerd door het ministerie van OCW met een subsidie vanuit het Nationaal Groeifonds. U geeft aan dat voor de periode na 2031 de optie van een rechtspersoon met een wettelijke taak wordt onderzocht, waarbij ook naar structurele financiering gekeken zal worden. Wij vragen ons af waarom deze optie pas voor de periode na 2031 wordt overwogen. Het is ons ook niet duidelijk op welke aspecten u wilt gaan evalueren om te kunnen vaststellen of een wettelijke taak en structurele financiering gewenst zijn. Ons inziens is het belangrijk hier tijdig invulling aan te geven. Wij raden u aan dit ook nader toe te lichten als u de Staten-Generaal inlicht over uw voornemen.

Bevoegdheden Algemene Rekenkamer

Op basis van de subsidierelatie van het ministerie van OCW met de stichting is de Algemene Rekenkamer bevoegd tot onderzoek ter plaatse op basis van artikelen 7.24, onder a 1° en 7.34 van de Comptabiliteitswet 2016. Het onderzoek kan zich richten op

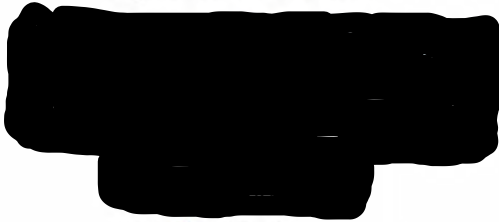

oordeelsvorming over het door de minister gevoerde beleid en het toezicht van de minister (artikel 7.25 Comptabiliteitswet 2016).

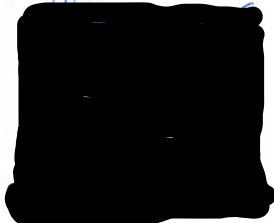
Vervolgproces

Wij verzoeken u een afschrift van deze brief bij uw voornemen mee te sturen naar de Staten-Generaal. Wanneer u de voorhangprocedure inzet, zullen wij deze brief tevens op onze website publiceren.

Algemene Rekenkamer

wvd president

secretaris